

osob). Nejčastěji odhalenými tranzitujícími osobami byly v roce 2022 občané Sýrie (20 387 osob), u kterých došlo k extrémnímu nárůstu ve srovnání s rokem 2021 (394 osob). Podíl syrských občanů činil v roce 2022 téměř 95% ze všech zachycených nelegálně tranzitujících osob. Druhou nejčastěji detekovanou státní příslušností tvoří občané Turecka (487 osob), následovaní občany Afghánistánu (224 osob) a občany Maroka (146 osob).

Nejvíce záchytů bylo Policií ČR provedeno v Jihomoravském (13 814) a Zlínském (6 196) kraji. Dále značné množství záchytů osob při tranzitní nelegální migraci proběhlo v Moravskoslezském kraji (687) – téměř všechny od srpna tohoto roku, v Praze (286), v Ústeckém kraji (174), na Vysočině (159), ve Středočeském kraji (148) a v Plzeňském kraji (107).

U zadržených osob dominantně převládá vstup ze Slovenska, a to ve více než čtyř pětinach záchytů. V mnoha případech nebylo zjištěno místo vstupu, avšak lze se odůvodněně domnívat, že podíl vstupů ze Slovenska je ještě vyšší. Dle výpovědí zadržených osob je nejčastějším cílem jejich cesty Německo.

Účinnost dočasného znovuzavedení ochrany vnitřních hranic mezi Českou republikou a Slovenskem lze sledovat i v počtu tranzitujících migrantů zjištěných na Slovensku. Ačkoli v období před zavedenými kontrolními opatřeními byly na Slovensku zjištěny nízké týdenní počty nelegálních migrantů při tranzitní nelegální migraci oproti České republice, od měsíce listopadu 2022 jsou na Slovensku týdenní počty trvale vyšší. Pro dokreslení situace lze uvést aktuální počty tranzitujících migrantů na Slovensku v období prvních třech týdnů 2023 (k 22. lednu), kdy se jednalo o 702 zjištěných osob oproti České republice, ve které bylo zjištěno 53 osob.

Záchyty jsou nejčastěji spojené s nehumánním a život ohrožujícím převozem osob ve stísněném prostoru dodávek a nákladních automobilů. Po pozemních komunikacích osoby dále přijížděly osobními automobily. Stále častěji dochází k případům, kdy jsou nelegálně tranzitující osoby nalezeny při pěších pochodech po vysazení z výše uvedených prostředků. Zaznamenáno je též využívání železničních spojů. Zadržení se většinou sdružují ve skupinách čítajících nízké desítky osob.

Závažnost situace umocňuje nefunkční systém navracení příchozích státních příslušníků třetích zemí. Společně s kapacitními limity zařízení pro zajištění státních příslušníků třetích zemí se vytváří značné riziko pro vnitřní bezpečnost státu spočívající v omezených možnostech odpovědných orgánů situaci účinným způsobem řešit.

Vysoké počty nelegálně tranzitujících osob mají samotné potenciál ohrožovat vnitřní bezpečnost státu. Toto ohrožení dále umocňuje fakt, že se ve velkých počtech nacházejí v nelegálním postavení na území České republiky při tranzitu do Německa. Situace se promítá i do obav obyvatel zejména v příhraničních oblastech se Slovenskem, které se projevuje aktivizací obyvatelstva. Případné nezvládnutí situace proto může vyústit ve zhoršení veřejného pořádku v dotčených oblastech. Obavy místních obyvatel platí zejména pro příhraniční oblasti se Slovenskem, nicméně též v okolí nově zřízených registračních pracovišť (např. Holešov).

V souvislosti s prudkým nárůstem nelegální sekundární migrace spojené se zvýšenou aktivitou organizovaných skupin převaděčů působících ve více státech, byla též na základě vyhodnocení operativně pátrací činnosti, vedených trestních řízení a informací získaných cestou mezinárodní policejní spolupráce zaznamenána zvýšená míra agresivity členů převaděčských skupin. Změny v jednání převaděčů a jejich excesy,